

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101310

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайкова Лілія Миколаївна

2. Liliya Zaykova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 09-11-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА

Код за ЄДРПОУ: 02909938

Місцезнаходження: пр. Дмитра Яворницького, 38, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.080.024

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.53.21

Тема дисертації:

1. Адаптація законодавства України про відходи до законодавства країн Європейського Союзу
2. Adaptation of the legislation of Ukraine on waste to the legislation of the countries of the European Union

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2023. Дисертація є комплексним дослідженням проблем адаптації законодавства України про відходи до законодавства країн Європейського Союзу. Встановлено, що чинне нормативне законодавство України попри встановлені стандарти ЄС із визначення змісту відходів, зберігає у якості пріоритету їх використання та здійснення управління застосування критерію походження таких речовин, предметів, їх сукупностей. Акцентовано, що встановлення причинно-наслідкового зв'язку між критерієм діяльності від якої походять відходи та їх матеріальними властивостями мають впливати на встановлення режиму управління ними, утилізації та рециклінгу. Підкреслено відсутність єдності підходів до встановлення змісту категорії «відходи», що закріплюється як на законодавчому рівні (у Законах України «Про відходи», «Про управління відходами», «Про альтернативні види палива»), так і на

рівні нормотворення (у Державному класифікаторі відходів). Визначено відсутність єдності підходів до визначення категорії «відходи» у межах науково-практичних публікаціях, де виділено такі підходи до розуміння відходів, як: ресурсу для подальшого використання; небезпечного забруднюючого фактору; результату різних господарських та/або виробничих процесів та людської діяльності; як непотрібної речі, безхазяйного майна. Обґрунтовано, що відходи мають визнаватися майном, задля управління яким їх власник наділений не лише сукупністю майнових прав, але і встановленими обов'язками, що полягають у створенні умов із запобігання їх утворення, оптимізації процесів роздільного збирання та обігу, використанні у якості вторинного сировинного матеріалу. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація визначено одним із перших комплексних монографічних досліджень, присвячених дослідженню проблематики адаптації законодавства України про відходи до законодавства країн ЄС у сфері управління відходами в Україні.

2. The dissertation is a comprehensive study of the problems of adapting the legislation of Ukraine on waste to the legislation of the countries of the European Union. It has been established that the current regulatory legislation of Ukraine, despite the established EU standards for determining the content of waste, retains as a priority their use and management of the application of the criterion of origin of such substances, objects, their aggregates. It is emphasized that the establishment of a causal relationship between the criterion of the activity from which wastes originate and their material properties should influence the establishment of a regime for their management, disposal and recycling. The lack of unity of approaches to establishing the content of the category "waste" is emphasized, which is fixed both at the legislative level (in the Laws of Ukraine "On Waste", "On Waste Management", "On Alternative Fuels"), and at the level of regulation (in the State Classifier waste). The lack of unity of approaches to the definition of the category "waste" in scientific and practical publications is determined, where such approaches to understanding waste are highlighted, such as: a resource for further use; dangerous polluting factor; the result of various economic and production processes and human activities; as an unnecessary thing, ownerless property. It is substantiated that waste should be recognized as property, for the management of which their owner is endowed not only with a set of property rights, but also with established obligations, which consist in creating conditions for preventing their formation, optimizing the processes of separate collection and handling, and using them as a secondary raw material. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that the dissertation is defined as one of the first comprehensive monographic studies devoted to the study of the problems of adapting the legislation of Ukraine on waste to the legislation of EU countries in the field of waste management in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Gursky Vitalii, Zaykova Liliya, Serhiy Miroshnuchenko, Anton Borysenko, Yevgen Volko (2022). Administrative and legal regulation of tax payment for land pollution as a component of regional environmental policy. *Cuestiones Politicas*. Vol. 40. № 75. P. 104-113
- Зайкова Л.М. Проблемні питання поводження з безхазяйними відходами в Україні. *Юридичний бюлетень*. 2021. Випуск 19.
- Зайкова Л.М. Нормативно-правове регулювання управління безхазяйними відходами в Україні. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. Випуск 5. С. 95-100.

- Зайкова Л.М. Окремі аспекти адаптації законодавства України про відходи до законодавства ЄС. Правова позиція. 2023. № 1 (38). С. 145-149.
- Зайкова Л.М. Правові аспекти здійснення публічного управління у сфері поводження з відходами в Україні. Нові грані адміністративно-правового регулювання: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18 грудня 2020 року). Запоріжжя: ЗНУ, 2020 року. С. 29-34
- Зайкова Л.М. Правові аспекти управління у сфері поводження з відходами в Україні. Правова система України в умовах євроінтеграції: Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпро, 9 квітня 2020 р.) / за заг. ред. к.ю.н., доцента Школи С.М. Дніпро : НТУ «ДП», 2020. С. 29-34.
- Зайкова Л.М. Оптимізація здійснення державної політики у сфері поводження з відходами в Україні. Запорізькі правові читання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 19-20 травня 2020 року). Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С. 292-296
- Зайкова Л.М., Легеза Ю.О. Правові аспекти поводження з безхазяйними відходами в Україні. Правова освіта та наука в умовах євроінтеграції: Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпро, 18 березня 2021 р.) / за заг. ред. д.ю.н., проф. Ю.О. Легези. Дніпро : НТУ «ДП», 2021. С. 47-51.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легеза Юлія Олександрівна
2. Yulia O. Leheza

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Михайло Георгійович
2. Mykhailo H. Kravchenko

Кваліфікація: д. ю. н., к. ю. н., с.д., 12.00.01, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3909-4599**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Волкова Юлія Анатоліївна
2. Yuliia A. Volkova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4896-3178**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Потіп Микола Миколайович
2. Mykola M. Potip

Кваліфікація: д. ю. н., к. ю. н., доц., 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6861-8251**Додаткова інформація:**

